

2014 йил — Соглом бола йили

ИҚТИДОРЛИ ЁШЛАР — ЎЗБЕКИСТОН КЕЛАЖАГИ

Истиқлол мевалари

ТТАга энг юқори балл билан ўқишига қабул қилинган талабалар

Маҳмудов Темур, 234,1 балл билан Стоматология факультетига қабул қилинган:

— Истиқлодан сўнг бошқа соҳалар каби таълимга ҳам катта эътибор қаратилди. Хўш нега? Мамлакатимизнинг келажагини — буюк дедик. Буюк келажакни дунё билимларини пухта эгаллаган, ақлирасо, маънавиятли, тараққиётнинг янги қирраларини очишга қодир авлодгина куради ва бошқаради. Ҳукуматимизнинг буни олдиндан кўра олиши ва амалий ҳаракатлари бутун ёшларимизнинг дунё талаблари га жавоб бера оладиган даражада билим олишига имкон яратди.

Баннопов Жаҳонгир, 233,6 балл билан Даволаш иши факультетига қабул қилинган:

— Мен қалбимдаги дил сўзларини қандай таърифлашга охизман. Давлатимиз бор эътиборини биз ёшларга қаратмоқда. Илм олишимиз, ҳунар ўрганишимиз, ўз устимизда мунтазам равишда ишлаш ва изланишимиз учун ҳар томонлама шароитлар бисёр. Биздан фақаттана ўқиш талаб қилинмоқда. Бу жаннатмакон юртнинг қадрига етмоқ, унинг тупроғини кўзимизга суртмоқ, содда, самимий меҳнаткаш ҳалқни ардоқламоқ ҳар бир ёшнинг муқаддас бурчидир...

Мўминова Айжан, 195,9 балл билан Олий ҳамширалик иши факультетига қабул қилинган:

— Бундай натижа, бундай билим, ҳаммаси истиқлол шарофати деб биламан. Қолаверса, Мустақиллигимизнинг 23 йиллиги мен учун унтилмас бўлиб қолди. Чунки мен мана шу ийли ҳаётимдаги илк ва улкан бахтга — талабалик баҳтига мушарраф бўлдим. Эндиғи вазифам эса, кўлга кириттан — олий ўқув юртида ўқищек имкониятдан унумли фойдаланиб, билимим ва маҳоратимни янада ошириш ва шу орқали жонажон ҳалқим хизматидан бўлиш.

Атаканова Анора, 206,9 балл билан Тиббий педагогика иши факультетига қабул қилинган:

— Истиқлол шарофати билан мамлакатимиз бугун яна дунё узра ўз сўзини айтмоқда. Биз каби ёшлар эса бир вақтлар дунё илм-фани бешигини тебратган аждодларимиз ишини давом эттиришдек улуф баҳтга, катта имкониятларга эга бўлдик.

Бундан ташқари 11 та фан олимпиадаси ғолибларига имтиёзли равиша талабалик насиб этди.

“Зулфия” мукофоти совриндори Нигора Тўймуровдова ТТА талабалари сафиға имтиёзли равиша қабул қилинди.

Шунингдек, “Ҳамшира” танлови ғолиби Соҳиба Раимжонова ҳам имтиёзли равиша ТТА талабаси номига мушарраф бўлди.

Тошкент Тиббиёт академияси 3-клиникаси жамоаси функционал диагностика бўлими шифокори Феруза Исламбековага падари бузуркови вафоти муносабати билан чукур таъзия изҳор этади.

Тошкент Тиббиёт академияси ректорати, касаба уюшмаси, патология кафедраси меҳнат жамоаси шу кафедра профессори Ирисколов Баҳтиёр Ўқтамовичга волидаи муҳтарамаси

ШАХРИХОН аяннинг

вафоти муносабати билан чукур таъзия изҳор этади.

MUASSIS:
**TOSHKENT
TIBBIYOT
AKADEMIYASI**

MUHARRIR
**TURDIQUL
BOVOMURATOV**

TAHRIR HAYATI:
Q.Nizomov (Bosh muharrir o'rinnbosari),
O.Hazratov, D.Hidayeva, D.Norgulov,
L.Abduqodirova.

Gazeta Pentium-IV
kompyuterida sahifalandi va Toshkent
Tibbiyot akademiya RISOGRAFida
400 nusxada chop etildi.
Manzilimiz:
Toshkent shahri, Farobiy
ko'chasi, 2-uy
Nashr uchun ma'sul
Q. Nizomov

Gazeta Toshkent Matbuot va axborot boshqarmasida 2007-yil 15-yanvarda
02-0049 raqam bilan ro'yxatga olingan

Mualliflar fikri tahririyat nuqati nazaridan farqlanishi
mumkin. Maqolalardagi ma'lumotlar uchun
mualliflar javobgardi

Gazeta bepul tarqatiladi

Topshirish vaqt: 14.00

TIBBIYOTNOMA

TOSHKENT TIBBIYOT AKADEMIYASI NASHRI

№8 2014-YIL AVGUST

КУТЛАЙМИЗ!

Мустақиллик — ҳалқимиз учун эркин, баҳтли ва фаровон ҳаёт кечириш имконини бергани, юртдошларимизнинг барча соҳаларда ўз истеъодд ва қобилиятини тўла намоён этиши, ҳуқуқ ва эркинликларини рӯёбга чиқариш учун бекиёс имкониятлар яратгани билан қадрият.

Халқимиз Энг улуғ, энг азиз айём — Мустақиллигимизнинг йигирма уч йиллигини қизғин нишонламоқда. Ватанимиз тарихида бу йиллар истиқболимизнинг мустаҳкамлангани, демократик тамойиллар ҳамда бозор иқтисодиёти асосларига таянган янги жамият, янги давлат куриш йўлидаги асрларга тенг йиллар сифатида қадрланади.

Айтиш жоизки, соғлом ва баркамол авлодни вояга етка-

зиш орзузи айнан мустақиллик билан боғлиқ эзгу интилишdir. Соғлиқни сақлаш тизимида изчилиллик билан амалга оширилаётган испоҳотлар ҳам юртимизда инсон умри, ҳуқуқ ва эркинликларини рӯёбга чиқариш учун бекиёс имкониятлар яратгани билан қадрлидир.

Ректорат

Ўзбекистон Ҳалқ ёзувчиси
Ўткир Ҳошимов

ОНА – БИТТА ВАТАН – ЯГОНА

(асаридан сатрлар)

1990 йил июнь ойида Ўзбекистон компартиясининг XXII съездидан бўлди. Кўп делегатлар бу мажлис руҳи ҳам аввалилардан фарқ қипмайди, тагин КПСС марказий қўмитаси шаънига ҳамду санолар ўқилади, «пахта иши» учун «юқори»дан узр сўралади, деб ўйлаган бўлса эҳтимол... Лекин бу мажлис бутунлай бошқача бўлди.

Ислом Каримовнинг ўша съездда қилган маъруzasини ҳозир ҳам ҳаяжонсиз ўқиш мумкин эмас. Мамлакатимиз раҳбари ўзбек ҳалқининг, умуман, Ўзбекистоннинг ҳеч кимдан тили қисиқ жойи йўқлигини баралла айтиб, одамларни мутебулласишка, ўз ҳақини талаб қилиш, ўз нафсона тинни ҳимоя қилишга чорлади.

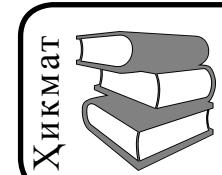
«... Асоссиз тарзда репрессияларга дучор бўлган кишиларнинг ор-номуси, қадр-қиммати, покиза номини тикилашни, уларга етказилган маънавий ва моддий зиён ўрнини қоплашни биринчи галдаги бурчимиз деб биламиз». (Ислом Каримовнинг Ўзбекистон Компартияси XXII съездидан сўзлаган маъруzasидан.)

Назарим, шу куни бўхтон ва зулмлардан қадди букилган ҳалқнинг кўнглида неча йиллардан бери мудраб ётган ғурур тўйғуси уйғонгандек бўлди. Кўрагига шамол тегиб, қадди ростланди.

1990 йил июль ойида эса Москвада КПСС XXVIII съездидан бўлди. Шу анжуманда мен ҳам иштирок этганиман ва ҳаммаси кўз ўнгимда турибди. Орол денгизи аллақачон ҳалокат ёқасига борадиган сувни далааларга буриш сабаб бўлган эди. Ўзбекистон делегацияси раҳбари Ислом Каримов ўз нутқида Орол денгизининг қуриб бораётгани Чернобыль фожиасидан кам эмаслигини, бу муаммони бутун мамлакат миқёсида ҳал этиш лозимлигини қуончаклик билан гапириди.

Модомики, денгиз пахта ҳосилини ошириш ўйлида қурбон бўлаётган экан, пахта эса фақат Ўзбекистон учун эмас, бутун шўролар мамлакати учун керак экан, денгизни экологик ҳалокатдан кутқариб қолиш ҳам СССР даражасида ҳал этилмоғи керак!

Давоми 2-бетда.

Шу азиз Ватан – барчамизники!

Ҳикмат

МУСТАҚИЛЛИГИМИЗ АБАДИЙ БҮЛСИН!

Инсоният тарихида, дунё харитасида давлатлар шаклланишида йигирма уч йил жуда қиска муддат, лекин Ўзбекистонимиз шу давр мобайнида, ҳеч шубҳасиз юз йилларга тенг бўлган масофани босиб ўтди.

Истиқлол! Истиқлол бизга нима берди? Аввало, ўз тақдиримизга ўзимиз эгалик қилиш ҳуқуқини берди. Ишда, ўқишида юксак мақсадларимиз томон одимлашда эркинликни берди. Тилимизни берди. Энг муҳими, юрт ва мамлакат тақдирига дахлдорлик туйғусини хис қилиб яаш ҳуқуқини берди. Ўзбек ҳалқи эски мустабид тузум, унинг асрорлари ва мағкурасидан бутунлай воз кечиб, тобелик ва қарамлик даврига барҳам бериб, кечаги ночор, ўзини ўзи боқишига кучи етмаган ўлқадан бугун ўзининг куч-кудрати ва салоҳиятига таянган, ўз сарҳадлари, ҳалқининг тинч ва осуда ҳәтенини ҳимоялашга қодир бўлган, ҳалқаро ҳамжамиятда муносиб ўрин эгаллаган, тез ва барқарор суръатлар билан ўсиб бораётган мустақил ва суверен давлатлар қаторига кўтарилиди.

Дарҳақиқат, агар рақамларга назар солсак шу ўтган йигирма уч йиллик истиқлол Ўзбекистон иқтисодиёти қарийб 3,7 баробар, ахолимизнинг реал даромадлари жон бошига 7 баробар, ўртача пенсия миқдори қарийб 9 баробар, ойлик иш ҳақи эса 18 баробар ошгани, одамларимизнинг умр кўриш дара-

Мен ишонаман — асрлар, замонлар ўтар. Аммо барчамига ўзлигимизни англай, инсоний шаънимизни, қадр-қимматимизни, ўз юртимизга эгалик қилиш ҳуқуқини, тилимиз, мұқаддас динимизни, қадриятларимиз, уродаатларимизни қайтариб берган бу улуг айём Ватанимиз тарихида олтин саҳифа бўлиб, абадий сақланаб қолажак.

И.Каримов

жаси ўртача 7 йилга узайгани, ёқилғи ва ғалла мустақиллигига, ўзимизни ўзимиз гўшт, сут ва бошқа истеъмол моллари билан тўлиқ таъминлашга эришганимиз буларнинг яқол тасдиғидир.

Бундан йигирма уч йил олдин ҳар ўнта оиласдан бор-йиги биттаси шахсий машина га эга бўлган бўлса, бугунги кунда ҳар учта оиласнинг биттасида автомобиль мавжуд экани, ҳар уч нафар юртдошимиздан бири интернет тармогидан фойдаланиб кепаёттани ҳалқимизнинг фаронлиги тобора ортиб бораёттани, унинг эмин-эркин яшаётганини намоён этади. Яна бир нарса биз ўз ютукларимиз билан овора бўлиб қолмаслигимиз лозим. Бугунги нотинч ва мураккаб замон, яқин ва узоқ ён-атрофимизда, минтақамизда кўпдан бўён давом этаётган низо ва қарама-қаршилик, тобора кескинлашиб бораёттган вазият бизнинг доимо огоҳ, доимо ҳушёр, сергак ва сезигир бўлиб яашаша ундейди.

Биз учун бебаҳо бойлик бўлмиш тинчлик ва осойишталикни кўз қорачигидек асрар-авайлаш ҳамиша эътиборимиз мар-

казида туриши лозимлигини аслу унутмаслигимиз керак.

Мен бир аёл сифатида, она ва юртимнинг бир фуқароси сифатида — мана шу кўм-кўк осмон ости, меҳрибон она — Ер усти, инсонлари фаровон турмуш кечираётган, жамият фуқаролари хур ва озод бўлган давлатда яшаётганим ва қарияларининг кўли дуода бўлган ҳамда ҳар бир бурчагидан бегубор болаларнинг шодон кулгуси янграётган заминда яшаётганимдан баҳтиёрман. Ўз юртим, она Ватаним, шонли ўтмишм, нурли келажагимиз билан фаҳрланаман. Ҳалқимнинг ўзидек бегараз самимияти, эшигидек очик кўнгли, дастурхони сингари тўкин муҳаббати, азим дарёсидек жўшқин меҳри, кўёшидек иссиқ қалбини ҳеч нарсага алишмайман. Зероки, дунёдаги ҳеч бир давлат, миллат ва ҳалқда ўзбекнинг орию самимияти, меҳмондўстлиги-ю очик кўнгиллиги, болажонлиги, белоручи қувват.

Юртимиз тинч, ҳалқимиз омон бўлсин!

Мустақиллигимиз абадий бўлсин!
Л.Қ.АБДУҚОДИРОВА
ТТА ҲҚҚраиси

ОНА – БИТТА ВАТАН – ЯГОНА

(Давоми. Боши 1-бетда.)

Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон бу таклифни маъқуллаши табиий, чунки Орол фожиаси ҳамма учун бирдек хатарли эди. Афсуски, таклиф маъқулланмади! Бир қатор республикаларнинг вакиллари унга қарши чиқдилар. Бу эса денгиз курийдими, бошқами, билганинг қил, деган гап эди.

Ўзбекистон раҳбари кейинги йилларда юртимизда рўй берган оммавий қатағонлар, бориб турган адолатсизликлар, «ўзбек иши», «пахта иши» деган таҳқирловчи атамалар ҳалқининг иззат-нағсанини ерга ураёттани, марказ ўзбекистонни полигонга айлантиргани, «ўзбек иши»ни ўйлаб топгандар тарих олдида жавоб бериши кераклигини фош қилди.

Мамлакатнинг пахта мустақиллигини таъминлаган жумхурият «пахта иши», қатағонлар, оммавий қонунсизликлар майдонига айланниб қолдик, бу одамларнинг миллий қадр-қимматини камситмоқда... (Ислом Каримовнинг КПСС XXVII съездидан (1990 йил) сўзлаган нутқидан.)

Ўша кезлардаги нуфузли ташкилотнинг энг юқори минбаридан туриб минглаб делегатлар, чет эл вакиллари ол-

дида бундай сўзларни ошкора айтиш учун катта жасорат керак эди. «Ўзбек иши», «пахта иши» деганлари тухмат эканини, марказ амалда бутун бошли ҳалқни ҳақорат қилаётгани, бундай масҳараబозликка чек кўйиш вақти етганини бутун дунё эшитди!

Юқорида келтирилган далил ва фикрларни айтишдан мурод, нуқул кечаги кунни қоралаш ёки идда қилиш эмас. Бу гапларни эслашдан мақсад — Ватан мустақиллиги шунчаки осмондан тушган неъмат эмаслиги, бу кунларга етганлар ҳам, етмаганлар ҳам борлигини эслашдир.

... Дунёда меҳри дарё аёллар кўп. Аммо инсон боласи учун Она битта бўлади. Дунёда гузал юртлар ҳам кўп. Аммо инсон боласи учун Ватан битта бўлади! Сиз билан биз она юртимизни қанча эъзозласак, шу кунларга етказгани учун Яратганга қанча шукрана қиласак, истиқолимизни қанча авайласак, ҳозирги таҳлиқали замонда юртимиздаги тинчлик-тотувликни асрасак, ёш авлод ҳам ўрнак олади. Бугунги куннинг қадрига етиш учун эса вақти-вақти билан кечаги кунни ҳам эслаб турish зиён қилмайди...

Ҳаётнинг ўзи барча ҳисоб-китобларни тўғрилашиб қўяди.

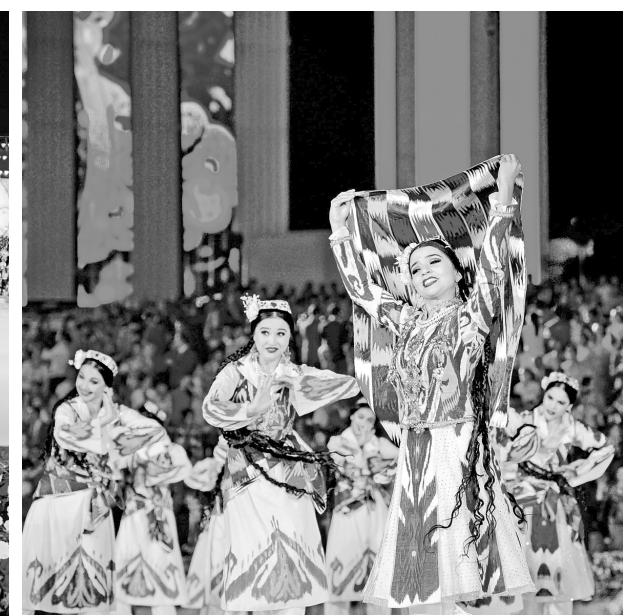

Ҳикмат

Хоҳламаган баҳона ахтаради.

Ҳикмат

Истиқлол — баҳтим, саодатим!

Статистик маълумотларга кўра Узбекистон Республикасида кейинги йилларда аҳоли ўртасида умумий касалланиш, болалиқдан ногиронлик, болалар ўртасида юқумли касалликларнинг ортиб бориши кузатилмоқда. Бунинг асосий сабабларидан бири – бу ҳар бир оиласда соғлом турмуш тарзининг тўғри тарғиб қилинмаслиги, оила аъзолари, айниқса ёш она-ларнинг тиббий онгини етарли савијада эмаслигидир. Шундай экан оиласда соғлом турмуш тарзини шакллантириш, оила аъзоларининг тиббий онгини ошириш бугунги куннинг долзарб муаммоси бўлибина қолмай, балки давр талаби ҳамdir. Бу борада давлатимиз томонидан жуда кўп хайрли ишлар амалга оширилмоқда, жумладан Узбекистон Республикаси Президентининг 2009 йил 13 апрелдаги «Она ва бола саломатлигини муҳофаза қилиш, соғлом авлодни шакллантиришга доир ўйлимчча чора-тадбирлар тўғрисида»ги ПҚ-1096-сонли ҳамда 2009 йил 1 июлдаги «2009- 2013 йилларда аҳолининг репродуктив саломатлигини мустаҳкамлаш, уларнинг

«СОҒЛОМ БОЛА ЙИЛИ»ДА АҲОЛИНИНГ РЕПРОДУКТИВ САЛОМАТЛИГИНИ МУСТАҲКАМЛАШ

ли Узбекистон Республикасида ёшларга оид давлат сиёсатини амалга ошириш бўйича қўшимча чора-тадбирлари тўғрисидағи қарорлари шулар жумласидандир. ТТАда Узбекистон Республикаси Президентининг 2124-қарорнинг 41-бандидан келиб чиқсан ҳолда аҳолининг репродуктив саломатлигини мустаҳкамлаш, уларнинг тиббий онгини янада ошириш мақсадида Олий таълим муассасалари талабалари, ўта мактаб ўқувчилари, маҳалла аҳолисининг тиббий онгларини ошириш бўйича ўтказиладиган семинар учрашувлар режаси тузилди ва

матлигини мустаҳкамлаш, соғлом бола туғилиши, жисмоний ва манавий баркамол авлодни вояга етказиш борасидаги ишларни янада кучайтириш ва самарадорлиги ни ошириш чора-тадбирлари дастури тўғрисида»ги ПҚ-1144-сонли Қарорлари ва шу билан бирга «Соғлом бола йили»да Узбекистон Республикаси Президентининг 2014 йил 6 февраль 2124-сон-

да в р а сұхбатлари: «Зарарли одатлардан воз кечинг», «Чекишининг зарари, алкоголизм,

гиёхвандлик», «Йод танқислиги ва унинг олдини олиш», «Анемия ва унинг олдини олиш», «СТТ тамойиллари», «Оқилона овқатланишга бўлган гигиеник талаблар», «ОИТС – аср вабоси», «Сил касалликлари ва уни олдини олиш» каби мавзуларга бағишлиган бўлиб, асосан бу учрашувлар маҳалла ва иш жойларида, мактабларда, колледж ва лицейларда, институт аудиториялари ва ТТЖларида ўтказилди. Ўтказилган ушбу давра сұхбатларига жами 2500 нафар ёшлар жалб этилди.

Л.К.АБДУКАДИРОВА,
TTA XҚҚ раиси т.ф.н.

Алишер Навоий номидаги Узбекистон Миллий боғида мамлакатимиз мустақиллигининг 23 йиллиги га бағишилаб «Ватанимиз тараққиётни – биз ёшлар қўйлида» шиори остида ёшлар фестивали ўтказилди.

Миннатли шакардан миннатсиз заҳар афзал.

Хикмат

Ўзбекистон Республикаси Президенти Фармонига биноан Тошкент Тиббиёт академияси «Анестезиология ва реаниматология» кафедраси профессори Аваков Вячеслав Ервандовични «Меҳнат шуҳрати» ордени билан мукофотланганлиги муносабати билан Тошкент Тиббиёт академияси ректорати ва жамоаси муборакбод этади.

ИСТИҚЛОЛ ИМКОНИЯТЛАРИ

Мустақиллик йилларида мамлакатимизда аҳоли саломатлигини муҳофаза қилиш, тиббий хизмат сифати ва самарадорлигини ошириш борасида кенг кўламли испоҳотлар амалга оширилмоқда. Президентимизнинг соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилишга доир қатор фармон ва қарорлари, давлат дастурлари асосида олиб борилаётган саъиҳаракатлар туфайли барча бўғиндаги тиббиёт муассасалари фаолияти замон талаблари даражасида йўлга ўтилганда.

Тошкент давлат стоматология институти, Тошкент Тиббиёт академияси, «Ўзбекнаво» эстрада бирлашмаси ҳамкорлигига «Соғлом бола йили» давлат дастури ва Президентимизнинг шу йил 1 июлдаги «Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг йигирма уч йиллик байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш тўғрисида»ги Қарори ижроси доирасида ташкил этилган тадбирда шаҳда сўз борди.

«Ягонасан, муқаддас Ватаним, севги ва садоқатим сенга баҳшида, гўзал Ўзбекистоним!» шиори остида ташкил

этадиган анжумандада давлат ва жамоат ташкилотлари вакиллари, тиббиёт йўналишидаги олий ўкув юртлари профессор-ўқитувчилари, шифокорлар иштирок этди. Тошкент давлат стоматология институти ректори Н.Хабилов ва бошқалар Президентимиз Ислом Каримов раҳнамолигига жамиятимизда тиббий маданиятни юксалтириш, аҳоли, хусусан, ёшлар ўртасида соғлом турмуш тарзини шакллантириш, ҳар томонлама баркамол авлодни вояга етказиш ҳамда миллатимиз генофондини мустаҳкамлаш борасида тизимли ишлар амалга оширилаётганини таъкидлadi.

Мазкур саъиҳаракатлар тиббиёт муассасаларининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш, ёшларнинг ўз соғлигига бўлган масъульиятини оширишда муҳим омил бўлиб хизмат қилаётir. Давлатимиз раҳбарининг 2014 йил 22 июлдаги «Тошкент давлат стоматология институти ташкил этиш тўғрисида»ги Қарори стоматология соҳасида юқори малакали тиббиёт кадрлари тайёрлашни янада такомил-

лаштириш, таълим сифатини ошириш, мутахassislarinинг назарий билимини амалий кўнималар билан мустаҳкамлашга хизмат қиласи.

– Мамлакатимизда репродуктив саломатликни мустаҳкамлаш, «Соғлом она – соғлом бола» тамоилини рўёбга чиқаришга доир чора-тадбирлар ўз самарасини бермоқда, – дейди Тошкент Тиббиёт академияси 3-клиникаси бош шифокори Жасур Ризаев. – Тиббиёт муассасаларида жаҳон стандартларига мос ташхис кўйиш, профилактика ва даволаш технологиялари жорий этилган. Болалар соғлом тугилиб вояга етиши, улғайганидан сўнг жамиятимизда ўзининг муносаби ўрнини топиши учун барча зарур ишлар амалга оширилмоқда.

Санъат усталари, ёш ижрочилар ва бадиий жамоалар иштирокидаги концерт дастури иштирокчиларга хуш кайфият баҳш этди.

Бир оғиз сўзу биргина иш билан кўнгилни олиш ҳам, қолдириши ҳам мумкин.

Хикмат

Ким эдигу ким бўлдик?**БУ РАҚАМЛАР ОДДИЙ РАҚАМЛАР ЭМАС...**

Бирор мамлакат ҳақида гап кетганда унинг халқаро миқёсдаги ўрни, муайян кўрсаткичлар бўйича дунёда нечанчи поғонада туриши тилга олинади. Бу ўша давлатнинг салоҳиятини, ривожланиш даражасини кўрсатади.

Собиқ тузум даврида шундай маълумотларни ўқиганимизда, эшитганимизда хорижий давлатларнинг тараққиётига қойил қолардик. Ўзбекистонимизни ҳам уларнинг сафидан жой олишини орзу қилардик.

Орадан ҳеч қанча вақт ўтгани йўқ. Мамлакатимиз биз орзу қилгандек бир неча соҳаларда илгор давлатлар даражасига кўтарилиди. Нуфузли ҳалқаро ташкилотлар, статистика қўмиталари ва экспертилар юртимида амалга оширилаётган ислоҳотлар самараларини, иктисодиёт, таълим, соғлиқни сақлаш каби кўплаб жабхалардаги натижаларни юкори баҳоламоқда.

Яқинда Мустақил давлатлар Ҳамдўстлиги давлатларо статистика қўмитаси минтақа мамлакатларининг 2014 йил биринчи ярим йиллигидаги ривожланиш кўрсаткичларини ўйлон қилди. Унга кўра, Ўзбекистон саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш бўйича МДХда биринчи ўринни эгаллади. Юртимида бу соҳа ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 8,1 фоиз ўғсан.

Мазкур ҳисоботда мамлакатимиз бошқа кўрсаткичлар бўйича ҳам юкори ўринларда қайд этилган. Лекин айнан саноат соҳасига алоҳида эътибор қарататётганимизнинг сабаби бор.

Маълумки, собиқ тузум даврида юртимида факат пахта етиширишга ихтиослаштирилган агарреспублика эди. Кам сонли завод ва фабрикалар ҳам факат шу соҳага мослаштирилганди. Оқибатда саноат умуман ривожламаган, юртимида саноат маҳсулотлари деярли ишлаб чиқарилмас эди. Шу пайдо Ўзбекистон киши бошига тўғри келадиган ялпи ижтимоий маҳсулот бўйича собиқ иттифоқда 12-ўринда, ҳалқ истеъмоли моплари ишлаб чиқариш, асосий турдаги маҳсулотларни истеъмол қилиш жиҳатидан энг охирги ўринларда турарди.

Мамлакатимиз мустақилликка эришгач иктисодиёт таркиби тубдан ўзгартирildi. Президентимиз Ислом Каримов раҳнамолигида ишлаб чиқариш инфратузилмасини шакллантириш, замонавий саноат корхоналари ташкил этишига киришилди. Тараққий топган мамлакатлар, этилаётir.

Биргина Устюрт газ-кимё мажмуаси нуғузли ҳалқаро нашрлар, етакчи экспертилар томонидан бир неча бор йилнинг энг яхши лойихаси, деб эътироф этилди. 2014 йил 13 марта яна бир ҳалқаро нашр – «Infrastructure Journal» ушбу газ-кимё мажмуаси курилиши лойихасини «Нефть-газ соҳасидаги 2014 йилнинг глобал битими» муроғоти билан тақдирлади.

машҳур компаниялар билан ҳамкорлик ўрнатилди.

Бугун юртимида юксак технологияларга асосланган кўплаб замонавий корхоналар фаoliyati юритмоқда. Уларда кенг турдаги маҳсулотлар ишлаб чиқарилмоқда. Ҳалқимиз эҳтиёжи тўлиқ мамлакатимизда ишлаб чиқарилган товарлар ҳисобидан қопланмоқда. Юкори сифатли, рақобатбардо маҳсулотларимиз ички бозорни тўлдириш билан бирга экспортга хизблаётган қўйиши ишлаш тармокларининг ўрни тобора ортиб бормоқда. Бугунги кунда мамлакатимизда ишлаб чиқарilaётган саноат маҳсулотларининг 78 фоиздан ортиги ана шу тармоқлар ҳиссасига тўғри келмоқда.

2013 йилда машинасозлик ва металлни қўйиши ишлаш саноати 121 фоизни, курилиш материаллари саноати 113,6, енгил саноат 113 ва озиқ-овқат саноати 109 фоизни ташкил этгани ҳам мамлакатимиз саноати ривожини намоён этади.

Бугун мамлакатимиз ҳамма танийди, мудаффаиятларимизни тан олмоқда, тўғрироғи, тан олишига мажбур бўлмоқда. Энди чет элликлар Ўзбекистонда нималар бор деб эмас, нима йўқ, деб сўраса тўғрироқ бўлуди.

Жорий йилнинг июн ойида Тошкентда бўлиб ўтган «Ўзбекистонда озиқ-овқат дастурини амалга оширишнинг муҳим захиралари» маъсусидаги ҳалқаро конференцияда қатнашган хорижлик меҳмон бир ҳамкасбимиздан юрtingизда нима ривожланган, деб сўради. Шунда у Ўзбекистонда инсон манбаатларига эътибор, одамлар учун зарур ҳамма нарса бор, деб жавоб берди.

Ҳақиқатан ҳам, бугун мамлакатимизда инсон учун зарур барча нарса мухайё. Дастрономиздаги ноз-неъматлар, энгиниздаги кийим-кечак, оёғимиз остидаги машина – барча-барчаси юртимида ишлаб чиқарилмоқда. Авваллари оддий гургут ёки кундалик ош тузини ҳам четдан кептирган Ўзбекистон бугун замонавий автомобиллар, телекоммуникация ускуналари, компьютер техникини мобиљ телефонлар, кенг турдаги машший электроника маҳсулотлари ишлаб чиқармоқда. Юртимида дунё миқёсида ҳам ноёб саналган йирик саноат комплекслари бунёд этилаётir.

Манфаат кишисида диёнат бўлмайди.

Ҳикмат

ФАРЗАНДЛАРИ СОҒЛОМ ЮРТНИНГ КЕЛАЖАГИ ПОРЛОҚДИР

Республикамиз Президенти И. Каримов 2014 йилни мамлакатимизда «Соғлом бола йили» деб эълон қилди. Жорий йилнинг 19 февралиди Узбекистон Республикаси Президентининг «Соғлом бола йили» давлат дастури тўғрисидаги Қарори қабул қилинди. Бу эса, маънан етук, баркамол, жисмонан соғлом авлодни тарбиялаш устувор вазифа этиб белгиланган ижтимоий йўналтирилган давлат сиёсатининг мантикий давоми бўлди. Она ва бола, Ёшлар, Баркамол авлод, Оила ва бошқа номлар билан аталган йилларда амалга оширилган ишлар ҳалқимизнинг эзгу орзуви бўлган Соғлом бола тарбиялашдек олижаноб мақсадга ҳамоҳангидир.

Дастур етти бўлим ва 125 банддан иборат бўлиб, унда болалар туғилиши, таълим-тарбияси, оиласда соғлом муҳитни, унинг иқтисодий, маънавий-ахлоқий асосларни мустаҳкамлаш, ижтимоий соҳа ривожига ажратилаётган маблағлар самародорлигини ошириш билан боғлиқ барча масалалар акс этган.

Биринчи навбатда, соғлом ва баркамол авлодни тарбиялаш учун қулай, ташкилий-хукуқий шароитлар яратишга қаратилган қонунчиллик ва меъёрий-хукуқий базани янада тақомиллаштириш, янги коиди ва меъёларни ишлаб чиқиши бўйича чора-тадбирлар белтиланган.

Саккизта қонун лойиҳасини ишлаб чиқиш режалаштирилган. Улар қуидагилар: «Болаларни жисмоний ва маънавий ривожига зарарли таъсир кўрсатувчи ахборотдан ҳимоя қилиш тўғрисида», «Аҳолининг санитария- эпидемиологик барқарорлиги тўғрисида», «Ўзбекистон Республикасининг Таълим тўғрисида»ги қонунига ўзгаришиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида», янги таҳрирдаги «Жисмоний тарбия ва спорт тўғрисида», «Ўзбекистон Республикасида Ёшларга оид давлат сиёсати асослари тўғрисида»ги ва бошқа қонунлар шулар жумласидандир.

«Болаларни жисмоний ва маънавий ривожига зарарли таъсир кўрсатувчи ахборотдан ҳимоя қилиш тўғрисида»ги қонунда болаларни уларнинг онгини бузувчи, руҳий жароҳат етказувчи ахборот таъсиридан ҳимоя қилиш, оммавий ахборот воситаларида шафқатсизлик ва зўравонлик тарфиботига йўл қўймасликнинг таъсирчан ҳукуқий механизmlари кўзда тутилади.

«Соғлом бола йили» давлат дастурида мактабгача таълим муассасаларининг модий техник базасини босқичмабосқич мустаҳкамлаш, шу жумладан, уларни тубдан таъминлаш ва жиҳозлаш, янгиларни куришга йўналтирилган аниқ вазифалар белгиланган. Болаларни мактабга тайёрлаш бўйича мутлақо янги дастурларнинг ишлаб чиқилиши ва жорий этилиши белгиланган бўлиб, уларда болаларнинг ақлий, ахлоқий, эстетик ва жисмоний ривожланиши каби масалаларга эътибор бериш кўзда тутилган.

**Суҳроб НОРҚУЛОВ,
Фалсафа фанлари номзоди, ОМХ факультети декан
муовини**

ОИЛА — ЖАМИЯТ НЕГИЗИ

М а м л а к а т и м 3 д а
мустақиллик туфайли оиласи
ланинг ижтимоий, маънавий, хукуқий асосларни тақомиллаштириш, оила манбаатларни ҳимоя қилишни таъминлаш, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш давлат сиёсати даражасига кўтарилиди. Ўзбекистон Республикаси Конституциясида «Оила — жамиятнинг асосий бўғинидир ҳамда жамият ва давлат муҳофазасида бўлиш ҳукуқига эга», – деб белгилаб қўйилган. Жамият тараққиётida маънавий омилларнинг аҳамияти ниҳоятда ортиб бораётган ҳозирги даврда оиласи мустаҳкамлаш ҳар бир миллатнинг бу борадаги қадриятлари ва аньаналярни ўзлаштириш ва уйғунаштириш биринчи даражали вазифаси бўлиб қолмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. Каримов таъкидлаганидек: «Республикада ҳалқчил, адолатли жамиятни бунёд этиш бош вазифамизdir. Мехнатсевар ва бадавлат, маънавий етук ва маданияти оила – шу жамиятнинг асосини ташкил қиласди». Оиласи мустаҳкамлиги севги, муҳаббат, дўстлик оиласи катта ёшдаги кишиларни бир-бира оиласида ўзаро мустаҳбатидан бошланади, деб хисоблади. Бу масалага тўхтатлар экан, у ўз давридаги эрхонни хотинга нисбатан феодалларча муносабатини кескин таъкид қиласди.

Абдурауф Фитрат ўзининг «Оила асарид» фарзандни камол топтириб ўстириш учун унга жисмоний, ақлий ва маънавий тарбиядан иборат кўп таркибли тарбия бериш мухимdir, деб ёзиб, «Болаларни ўзига ишонганд, кучли, топқир, чақон ва ақрли қилиш тарбиялаш учун ўз қадр - қиммати, шаънини хурмат қилиш руҳий тарбия қилимчиликни, шунинг билан бирга ён-атрофдаги одамлар билан ҳисоблашиши ўргатмоқ керак ... Болаларни шундай тарбия этиш лозимки, бахтга бўлгандарга келишига ёрдам беради. Бу ҳақда Ибн-Сино «Энг кучли севги – бу инсоний севги бўлиб, бундай севги кишини саҳоватли қиласди. уни оқиёнгил ва жозибали кишига айлантиради», деб таъкидлайди.

Хулоса қилиб айтганда, мутафаккирларимиз оила ижтимоий зарурат ва мукаддас эканлигини алоҳида таъкидлаб ўтишган.

**Ф.С. УМАРОВА,
ижтимоий фанлар
кафедраси ўқитувчиси**

Ҳикмат

Ёлғон обруй омонат.

Манфаат кишисида диёнат бўлмайди.

Ҳикмат